

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

zhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Poslanec Robič o volilni preosnovi.

Dne 7. t. m. se je začela v državnem zboru razprava o volilni preosnovi. V imenu Slovencev je govoril poslanec Robič. Izjavil je, da Slovenci na Štajerskem in Koroškem nikakor niso ž njo zadovoljni. Kaj je vlada naredila iz splošne in enake volilne pravice, to je nečuvno. Govornik priznava, da ni mogoče natanko ustreči vsaki stranki, toda na tako samovoljen in krivičen način se vendar ne sme postopati, kakor je postopala vlada pri razdeljenju volilnih okrajev. Štajerska ima po zadnjem ljudskem štetju 1,313,300 prebivalcev. Ker je dobila 28 poslancev, pride na enega 47.000 prebivalcev. Po zadnjem ljudskem štetju pa imamo na Štajerskem 409.000 Slovencev, katerim po pravici pripada skoro devet poslancev. Najmanjši slovenski volilni okraj ima 58.000, največji 74.000 prebivalcev, najmanjši nemški volilni okraj na deželi pa ima 42.000 prebivalcev in največji nemški volilni okraj ni niti tako velik, kakor najmanjši slovenski. — Čeravno torej pride na eden volilni okraj 47.000 prebivalcev, vendar so dobili Slovenci na Spod. Štajerskem samo šest, namesto devet poslancev. Tudi če bi kdo ugovarjal, da se je moralo pri razdelitvi ozirati na razmerje davka, je ta razdelitev krivična. Tudi z ozirom na razmerje davka med kmečkim in meščanskim prebivalstvom pripada Slovincem najmanj osem poslancev, pa ne šest. Nadalje je govornik ostro bičal neosnovano mnenje, da je slovenski kmet manj izobražen, kakor nemški. Kdor pozna Štajersko, ta ve, da je spodnještajerski kmet če ne bolj, vsaj tako izobražen, kakor srednje in goranještajerski. Ravno tako je tudi na Koroškem. Torej je ta izgovor vlade ničeven. Seveda so imeli Slovenci na Štajerskem dosedaj samo štiri poslance in sedaj jih pa dobijo celo šest, kakor pravijo nasprotniki, toda splošna in enaka volilna pravica je vendar za to, da odpravi krivice. Toda nekateri gospodje mislijo, da je nova splošna in

enaka volilna pravica samo zato tukaj, da dobijo nekatere stranke predprave!

Na Spodnještajerskem ima dosedaj mariborski in celjski volilni okraj 35.000 Nemcev (ozir. nemčurjev. Op. ured.) in 16.800 Slovencev. Za teh 35.000 Nemcev je naredila vlada dva volilna okraja, dobijo torej dva poslance. Da pa zagotovi vlada ta poslanca Nemcem, vzela je taka mesta in trge v ta okraj, ki so po večini nemški. Vsak količkaj bolj slovenski trg so porinili k kmečkim okrajem. Toda to še ni zadostovalo. Morali so vzeti nekaj mest in trgov iz Srednjega Štajerskega, kajti sedaj je še v spodnještajerskih mestih in trgih 16.800 Slovencev, in ti bi se lahko tako okrepi, da bi bili tudi tukaj v mestih Nemcem nevarni. Zato so morala pomagati srednještajerska mesta. Istotako so postopali tudi v celjskem volilnem okolišu. Slovenske trge, ki so dosedaj volili v tem okraju, so izbacili, zato pa so posegli po srednještajerskih mestih in trgih. In vendar so spravili za ta nemški okraj komaj 29.000 prebivalcev skupaj! Temu nemškemu volilnemu okraju z 29.000 prebivalci stoji nasproti slovenski volilni okraj brežiški z 75.000 prebivalci. Ali je to pravica! Pri razdelitvi volilnih okrajev na Spodnjem Štajerskem se torej vlada ni ozirala niti na število prebivalcev, niti na davčno moč, ampak samo na želje nemške stranke.

Govornik preide na to na koroške razmere. Na Koroškem je 360.000 prebivalcev, od teh je 90.000 Slovencev. Ker dobi dežela 10 poslancev, pride na enega poslanca 36.000 prebivalcev. Slovincem torej pristojata najmanj dva poslance. In vendar je vlada na zahtevo nemške stranke tako razdelila volilne okraje, da imajo Slovenci upanje zmagati samo v enem volilnem okraju in še tam se bodo morali boriti za zmago s socijaldemokrati. S tem je zadala vlada koroškim Slovincem smrten udarec. Zato ne bomo nikoli pripustili to razdelitev volilnih okrožij. (Dr. Lemisch: Dve tretjini Slovencev tako z nami voli, samo ena tretjina z vami!) Zakaj se pa tedaj gospodje Nemci tako bojijo, zakaj trgajo slovenske

okraje in jih priklopljajo k nemškim, če dve tretjini Slovencev z Nemci voli. Zakaj se je razdelilo 53.000 Slovencev na nemške volilne okraje. Če trdite, da Slovenci itak volijo nemške poslance, zakaj pa ne pustite slovenskih okrajev skupaj!

Naloga nove volilne pravice je, da odstrani vse pravice in predprave, zato naj skrbi novi volilni odsek, da vse to odstrani in da se pri delitvi volilne pravice vsem narodnostim meri z enako mero.

Politični ogled.

Državni zbor. Razprava ali takozvano prvo branje nove volilne preosnove se je začelo v sredo dne 7. t. m in se še sedaj nadaljuje. Izmed slovenskih poslancev je govoril g. Robič, katerega govor prinesemo na prvem mestu. Razvajeni otroci vlade, Nemci, tudi s to volilno preosnovo niso zadovoljni, čeravno so dobili mnogo več, kakor si zaslužijo. Nemški poslanci tarnajo v svojih govorih, da so Nemci zapostavljeni.

Volilni odsek. Po prvem branju nove volilne preosnove v državnem zboru se izroči ta postavni načrt v pretres posebnemu odseku „volilnemu odseku“, ki bo obstojal iz 48 članov. Razne stranke bodo v tem odseku tako-le zastopane: Poljski klub imel bo v odseku 7 članov, Mladočehi 7 (enega odstopijo češkimi radikalcem), nemška ljudska stranka 6, nemška napredna stranka 4, ustavoverni 3, središče 3, Jugoslovani 4, nemški konzervativci 2, Italijani 2, Schönerejanci 2, kršč. soc. 3, Vsenemci z divjaki 3, soc. demokratje, Malorusi in Rumuni po 1 člana. Od Jugoslovanov bodo v volilnem odseku dr. Ivčević, dr. Ploj, dr. Šusteršič in dr. Ferjančič.

Štirinajst milijonov je zapravilo mesto Gradec v nekaj letih. Pred nekaj leti so si izposodili to svoto, sedaj pa že zopet rabijo denar, zato so se že začeli posvetovati, kedo bi jim zopet kaj posodil. Nas bi to kaj malo skrbelo, ali delajo Gradčani dolgove ali ne, ali dobro ali slabo gospodarijo, toda

LISTEK.

Za križ in svobodo zlato!

Balkanska povest. Spisal I. V. Starogorski.

(Dalje.)

Razpostavili so straže in prižgali ognje, da kuhajo večerjo. Vsi so bili ntrujeni in lačni. Vjeruša je pa hodil okrog, govoril in v srcu sklenil uiti nočoj, ako bo le najmanjša prilika. Zelo mu je služila utrujenost Turkov.

„Lepo hurisko si imel,“ so pravili Turki Vjeruši, ki je sedel med njimi pri ognju. Drugi so se zbirali krog njega. Tudi Glišo je bil zraven. Glas starca se mu je zdel znan, vendar se ni mogel spomniti, kje bi ga videl. Nasprotno pa je Vjeruša takoj spoznal izdajalca. Sprva ga je obsla groza, ko pa je spredidel, da ga ne pozna, se je pomiril. Dobro, da ni poznal Kosenke.

„Lepa, pri Alahu!“ je odvrnil Vjeruša. „Ali če nas zato, da smo jim vzeli najlepše dete, ne pokoljejo vstaši?“

„Ne bodo nas!“ so vzkliknili nekateri. „Vse nataknejo na kol!“

„Tudi groznega volka?“

Nikdo se ni odzval. Vjeruši pa je bilo na tem, da jih še bolj splašali.

„Kdo izmed vas ga je videl trgati ljubljence preroka?“

„So nekateri, ki so se kosali z njim. Pravijo, da je v njem sam šejtan!“

* Šejtan, hudi duh, vrag.

„Ni ga v njem, ampak on sam je šejtan! Tako ga ni videl nobeden, kakor jaz. Oči je imel rdeče, prsi kakor gora. Kamor je stopil, tam je vse ležalo, ko je zamahnil s handžarom, je nastal veter. Njemu ne zdrži nikdo!“

„Ne zdrži!“ so javkali nekateri iz tolpe.

Glišo je stopil naprej in dejal:

„Kaj se plašite!? Slaviša je čisto navaden človek. Alah vam ga da v roke!“

Vjeruša je zasopihal in toliko da ni pljunil.

„Kdo je ta, ki zasmehuje besede starca, katerega je varoval sam veliki prerok vseh nezgod? Kdo je ta, ki kroka, kakor vrana, če jo dražiš?“

„To je pes, ki nas hoče peljati v žrelo groznega volka!“

„Kdo?“ se zavzame Vjeruša in pljune. Ni se mogel zdržati. Ali takoj mu je bilo žal, ker Glišo mu je pogledal globlje v lice. „Ta človek? Ljubljence Alaha hoče tirjati v pogubo?“

„Pravi, da nam spravi Slavišo v naše roke!“

„Slavišo? — Alah naj ga poviša, ako stori to, naj mu dodeli sedmeri raj Mohameda! Pomislite! Slaviša je pošast! Sedaj je tu, sedaj tam. Povem vam, da smo ga nekoč že držali in se veselili, da ga ponese Osvinbegu. Ali naenkrat sem držal samo kunjno v roki, po hrbtih nas je pa on tolkel, da sem mu komaj všel!“

„Alah nam bodi milostiv!“ so klicali Turki.

Glišo si je grizel ustnice. Niso ga marali in tudi beg mu je dal vedeti, da mu ne zaupa več.

„Pokažem vam, kdo sem!“ je mrmral.

Vjeruša je pa obhodil vso taborišče, pripove-

doval to in ono in slikal Slavišo kot najhujšega šejtana.

„Tfu...“ je kimal sam sebi. „Dovolj dolgo si gledal Kosenko, Osvinbeg, sedaj jo pokažem drugemu, ki je bolj vreden nje lepote. Če bi odlašal predolgo, se zna kaj primeriti!“

Blizu polnoči je moralo biti, ko se je plazila v črno ogrinjalo zavita ženska med grmovjem, tiho kakor senca. Vjeruša je šel trdo mimo šotorov. Bila sta že blizu straže.

„Kosenka?! Ušla sva že enkrat tako, da sem jih zmotil, poskusiva zopet. Idi tiho naprej, jaz te doidem!“

„Kdo je?“ je klicala straža.

„Si ti Anim?“ se je odzval Vjeruša. „Mislim sem, da spiš!“

„Pri Alahu bi bilo bolje, da spim! Kdo bo pa hodil sedaj tu okrog?“

„Slaviša?!“ se poroga Vjeruša.

„Bà! Naj pride!? Ljubše mi je, da se bijem, kakor da lazimo po skalah.“

„Potrpi! Alah ti nakloni lahko še marsikaj! Pravijo, da hočejo vstaši vzeti celo Tetovo!“

„Pravijo, če je le res?! Sicer bi pa bilo itak bolje, da bi počakali vstaše doma in ne lazili za njimi po prepadih!“

„Osvinbeg je moder vojniki, Anim?! Alah vé, zakaj je dobro tako! — Ne morem spati nočoj! Zdi se mi, da se pripeti nesreča. Odkar imamo one jetnice, me vedno nekaj vznemirja.“

„Ženska prinaša nesrečo!“ reče Anim. „Izkusil sem to! Po mojem mnenju bi bilo bolje, da bi jih

I Noršinci pri Ljutomeru. Po Ljutomeru se govori, da dobimo cel bataljon vojakov, ki bi se za nekaj časa naselili v Franc Jožefovi in evenski šoli, dokler se „Vogri“ ne „poglihajo“. Koliko je resnice na tem, se ne ve. — Toda prav nič ne bi škodovalo, ako bi bila ogrska meja malo zavarovana zoper slučajne napade.

I Mota pri Ljutomeru. Pretekli teden so se vršili v Ljutomeru nabori. Kdo bi zameril našim vrlim korenjakom, če so malo dobre volje, saj je to za nje nekaj praznik. — Nekaj pa mora boleti vsakega rodoljuba; če vidi namreč, da veliko slov. mladeničev zahaja v nemške gostilne. Kako žalostno odmeva slov. pesem krepkih slov. mladeničev po praznih nemških prostorih. Ali bi ne bilo bolje častno za slov. mladeniče, ako bi se vsi držali gesla: „Svoji k svojim“. Vzglede nam naj bodo vrlji evenski mladeniči, ki so se prav dobro imeli na evenski zadruzi. Pa tudi pri g. Sršentu se je zbiralo veliko zavednih mladeničev.

I Krapje pri Ljutomeru. Tudi v Ljutomeru imamo postne pridige, in sicer vsako nedeljo ob pol 3. popoldne. Obravnava se predmet o žalostni Materi božji. V drugi svoji pridigi nam je g. govornik narisal beg sv. Družine v Egipt. V drugem delu je povdarjal, da se tudi dandanašnji preganja sv. cerkev. Na begu v Egipt je sv. cerkev s svojimi služabniki, škofi in mašniki, na begu v Egipt je sv. cerkev s sv. zakramenti. Na Francoskem izganjajo duhovnike, skrunijo cerkve, delajo nečast najsv. Zakramentu. In tudi pri nas v Avstriji ni dosti boljše. „Štajerc“ blati dan na dan slov. duhovščino ter tako izpodkopuje sv. vero, preganja sv. cerkev. Na begu je sv. cerkev s sv. zakonom. Brezverci hočejo potepati v blato sv. zakrament, ponižati ga hočejo do navadne kupčijske pogodbe, ki se sklepa pred posvetno gosposko ter se lahko poljubno vsak dan zopet razdere. S tem se hoče raztrgati najsv. vez, ki veže kršč. družine. „Ako se sme ločiti zakon“, tako pravi Roosevelt, predsednik Zedinjenih držav v sev. Ameriki, „je to poguba naroda, prekletstvo države, nevarnost za družine, nesreča za poročene, vir nečistosti, strašno za može, še bolj strašno za žene, najstrašnejše za otroke, ki bodo brez staršev v nadlego občinam“. In Goethe, novodobni pogan pravi: „Nerazdružljivost zakona je potrebna. Iz tega izvira tolika sreča, da ne pride v poštev nesreča posameznika, ki je lahkomišljeno skočil v zakon. Nobenega razloga ni, da bi se zakon smel razružiti“. Na begu v Egipt je sv. cerkev z nedolžno mladino. Tudi v Avstriji se ustanavljajo društva za brezversko šolo. To pa ni prazno strašilo; saj se je (4. marca) tega meseca vršil shod, katerega so se udeležili brezverski učitelji, brezverski profesorji, brezverski starši, tudi v Mariboru. In o čem so sklepali? Zabavljali so čez sv. cerkev, sv. vero, čez kat. duhovnike in konec? — „Proč z vero iz šole!“ „Mi hočemo brezversko šolo!“ In ustanovili so si društvo: „Freie Schule“ — „Svobodna šola“. To društvo naj dela na to, da svoj črni namen čim najprej doseže. Ali ni res, da je kat. cerkev na begu? Ali ni res, da preti naši mili slov. domovini poguba? — — —

I Apače pri Radgoni. Tamošnji župnik č. g. Kukovec je dne 7. t. m. umrl. Bil je zaveden Slovenec, ki je vedno gojil narodno zavest v napol ponemčeni fari. N. v m. p.!

I Za okoslavsko občino v župniji Sv. Jurija ob Ščavnici so občinske volitve razpisane na dne 24. marca, v soboto pred praznikom Označenja D. M. Volilci! pridite in volite narodne, katoliške može, take, katerim še bije srce za slovenski narod in take, ki so prav dobri kristjani!

Slovenjegraški okraj.

s Trg Šoštanj je padel pri volitvah dne 8. t. m. v nemške roke vsled nezanesljivosti slovenskih volilcev in vsled grde nemškutarije. Slovenci so zmagali samo v III. razredu. Trg šteje 908 Slovencev in 179 Nemcev, večinoma posilincev. In teh 179 Nemcev vlada sedaj 908 Slovencev. Žalostno! — Na dan volitve zvečer so obhajali Nemci pri pivu in vinu svojo zmago. Došlo je mnogo brzojavnih pozdravov, med njimi tudi od sodarja in žganjarja Feliksa Schmidla iz Maribora, ki svoje blago tako rad prodaja med Slovenci, posebno v Savinjski dolini. Fajerberkar Pribošič iz Velenja je v posebnem govoru farbal nemško družbo, da si bodo velenjski „Nemci“ vzeli Šoštanj za „mušter“ in da bodo delali na to, da se ne bo samo reklo, nemški Šoštanj, nemško Velenje, ampak nemška Šaleška dolina. Da bi tudi med samimi Nemci ne izbruhnil velikanski krah zaradi teh besed, so pevci koj po govoru zapeli „Wacht am Rhein!“

s Sv. Andraž pri Velenju. Odposlali so se 6. t. m. trije vrlji možje, vsak s svojo polo, v tri najbolj obljudene vase, male, komaj 935 duš broječe župnije, z napisom na vrhu: „Podpisani najodločneje ugovarjamó zoper razdružitev katoliškega zakona! in prinesli so na večer skupno število vseh podpisov 596. Ni enega ni bilo, ki se ne bi bil popolnoma prostovoljno, da z veseljem podpisal.

Konjiški okraj.

k Konjice. Župani poprašujejo, kedaj bodo konjiški Slovenci sklicali shod županov iz konjiškega okraja. — Po našem trgu je krožila pola za spremenitev zakona. V občinski pisarni jih je ležalo mnogo na mizi. Posebno je nekdo iz davkarije „cvrinal“ po hišah in iskal podpise. Prihodnjic si bomo nekatere ogledali, ki niso „iz proste ljubezni“ podpisali ugovorne pole.

k Grušovje pri Konjicah. Tukajšnja občina se zahvaljuje posojilnici v Konjicah za podporo 50 K za popravo občinskih cest. Sicer se je obljubila višja svota, pa je neki gospod, ki hodi samo po parketu in ne pozna blata na cesti, toliko upljal na odbornike, da so skoraj podporo popolnoma odrekli.

k Skomre pri Konjicah. Za novo poslovno dobo kraj. šol. sveta Skomre so imenovani sledeči udje: Č. g. Janez Kozoderc, župnik, g. Matija Žgajner, šolski nadzornik, g. Gvido Srabotnik, začasni šol. vodja, g. Peter Grobelnik, g. Jožef Založnik, g. Karl Kouše, g. Filip Beškovnik, g. Jožef Oučar. Dne 11. t. m. je bil za načelnika izvoljen g. Karl Kouše, namestnika g. Filip Beškovnik. Odsotna sta bila gg. Srabotnik in Oučar. Prejšnji, kakor sedanji odbor krajnega šolskega sveta je v narodnih rokah.

Celjski okraj.

c Celje. Upokojeni poštni sluga Jernej Rois je umrl po dolgi bolezni v 74. letu. — Prostak tukajšnjega 87. pešpolka, Avgust Slansky, se je dne 10. t. m. ustrelil.

c Dobrna pri Celju. Volilni oklic „nemške“ stranke na Dobrni je čvekalo nekaj o tem, da se „pravi mož“ nočejo „hrabro potegovati za blagor cele občine“ i. t. d. Kako to razumejo, pokazali so s tem, da je 6 nemških občinskih odbornikov, ki so voljeni v I. razredu, tožilo župana Jevniškega na c. k. glavarstvo, zakaj da ne sedi že ob 1. uri popoldne v uradu in da se Auer vsled tega ne more pritožiti zoper proračun. Podpisani so: Auer, Goll, Hasenbichl, Orosel, Korenak, Feldin. To je torej prvo delo nemških odbornikov za blagor občine dobrnske. Ali so „pravi mož“ vedeli, kaj so podpisali in so-li premislili, kaj so storili? O tem seveda govorimo! — Topliški nočni čuvaj Matevž Marošek je bil od okr. sodišča v Celju obsojen na pet mesecev ječe zaradi znanega ponočnega napada.

c Dobrnski nemčurji še se niso zadosti osmešili pred svetom, hočejo še več. Deželni odbor je odstavil Auerja in glejte ljubezen nemčurjev do Auer ja! Pobirajo podpise po Celju in Dobrni — nek nemčur hoče bojda iti celo v Berlin podpisov iskat — da bi Auer ostal na Dobrni. Zdaj res ne vemo, ali hočejo nemčurji za norca imeti Auerja ali deželni odbor štajerski ali vse skupaj. Le počakajte s podpisi, še jih boste potrebovali!

c Sv. Jurij ob juž. žel. Pri nas imamo zdaj dve občini, trg in okolico. Trg se je ločil, in sicer je to zakrivilo gospodarjenje prejšnjega obč. odbora. Zdaj hoče okoliški občinski odbor vpeljati popolnoma nemški poduk v 4. razredu. Storili so se že potrebni koraki. Stvar je pa taka. Tisti, ki najbolj v to ženejo, ne pomislijo, ali pa sploh nevedo, da je treba pri tem vprašati, ali bo tudi krajni šolski svet za ta predlog ali ne. In ako bi se tudi v 3. in 4. razredu samo nemški podučevalo, se njihovi otroci ne bojo nemško popolnoma naučili, ker jih vzamejo že v 13 letu iz šole, češ naj mi pomagajo doma delati, ker imam dosti dela. Ako hočeš, da se bode tvoj otrok kaj v šoli naučil, pošiljaj ga redno v šolo in se bode v 4. razredu nemščine prav dosti naučil. Mi imamo dobre učitelje, ki nam bodejo našo deco vzgojili dobro tudi v nemščini, pa tudi v narodnosti, ako le redno obiskujejo šolo. Otroci se nauči le toliko, kolikor se pač kot otrok naučiti more. Da bi pa otrok že iz ljudske šole, ki ima le dolžnost dati mu prvo splošno nabrazbo, postal popolnoma za vse izučen, tega ni mogoče zahtevati. Da se uči zadosti nemščine, se razvidi iz tega, da vsi, ki gredo na gimnazijo, prav lahko izkušnjo naredo in dobro napredujejo. Svetujem torej tistim, ki tega tako grozno žele, da se kaj bolj pometnega v glavo vtepejo in sicer kar bode v korist umnega gospodarstva. Premišluj!

c Šmarje pri Jelšah. Pretečeno nedeljo 11. t. m. sklicalo je „Slovensko katoliško politično in izobraževalno društvo za šmarski okraj“ v gostilni gospe Žuraj javen shod in obenem imelo svoj letni občni zbor. Po pozdravu g. predsednika M. Cofpa prešli smo takoj na dnevni red. Shodu predsedoval je g. Tomaž Stoklas, načelnik krajnega šolskega sveta, kmet v Dvoru. O političnem delovanju društva poročal je g. Drag. Zelič. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja je bilo z zadovoljstvom sprejeto. Izrekla se je javna zahvala vsem p. n. gospodom podpornikom društva, pred vsem g. profesorju in tukajšnjemu rojaku našemu, Janezu Vreže za dar, ki ga je poklonil našemu društvu. Gg. kaplanoma Franca Cerjak in Janezu Ilc za pomoč s svetom in dejanjem. Izvoljen je bil soglasno zopet stari odbor. Živahna debata se je vnela med cenjenimi zborovalci, ko je poročal načelnik krajnega šolskega sveta radi stavbe novega šolskega poslopja. Silno ogorčenje je nastalo med kmeti, ko je naštel razne krivice, ki je povzročata pri tem okrajni in deželni šolski svet. Govornik je vskliknil, da vladajo pri nas vsled tega prave turške razmere, ker slavna oblast se sploh ne ozira na naše opravičene želje in zahteve. Krajni šolski svet, občinski odbor prosila sta in dokazovala, da sploh novega šolskega poslopja treba ni. Še preveč, preveč prostora imamo, ker ste sedaj dve šolski sobi prazni. Osem razredov imamo, pa le šest učiteljskih moči. In ti prostori zadostujejo, ker le v nekaterih razredih, razven prvega, je nekaj čez 70 otrok in tudi sedaj, ko je samo 6 razredov. Ali slavna oblast je pri tem gluha in slepa. Kako nam je okrajni šolski svet v Celju šel na roko, izvidi se iz tega, da je takoj zaukazal, da naj kupimo prostor za zidanje nove šole za drag denar, ako ne, hoče slavna oblast to po svoje ukreniti na naše stroške. To je odgovor naši opravičeni zahtevi. Naj svet zve, kakšna krivica nam se godi. Razni davki, razni stroški in dolgovi nas že tako silno tarejo, povrh pa nam še slavna oblast nova bremena naklada. Kako smo z denarjem založeni, izvidi se iz tega, da izdā šmarska okoliška občina za ubože na leto blizo 2000 K. Najboljše moči nas med letom zapuščajo, ker se jim menda doma preveč dobro godi, da si iščejo kruha in zaslužka po Nemškem in Tirolskem. Potrebujemo denar za prenovljenje gorice, za priskrbovanje raznih domačih potrebščin. Vprašamo toraj odločno: Kaj namerava slavna oblast z nami? Ali hoče da postanemo popolnoma berači? Mislimo da ne! S tem si pač ne bo pridobila zaupanje in spoštovanje pri našem ljudstvu. Škoda, da ni bil g. okrajni glavar navzoč pri tem shodu. Prijetne spomine bi bil odnesel iz Šmarja. Ko se je vihar polegel, poročal je g. društveni blagajnik na kratko o sedanjem političnem položaju. Konečno zahvalil se je društveni tajnik č. g. Janez Ilc vsem cenjenim zborovalcem za njih vstrajnost in moštost, ker so tako v obilnem številu prihiteli na shod in obljubil, da se bo odbor trudil, da bo društveno delovanje vedno krepkejšo in zanimivejšo in s tem zaključil v imenu predsednika cmenjeni shod.

c Iz Braslovč. Dragi „Slovenski Gospodar!“ Že od tvojega rojstva sva stara znanca. Ko si še ti kratko suknjico nosil ter si mene in še tri druge, ki pa niso več med živimi, vsakih štirinajst dni obiskoval, sva bila midva že prijatelja, torej mislim, da mi ne boš malega prostorčka odrekel. Tedaj še ni rastla v Savinjski dolini tista koprivnata zel (hmelj) in našim prebivalcem prinašala dokaj blagostanja. Tudi hlapec še ni žvižgal po njej. Savinja še tudi ni bila uravnana in je dotičnim prebivalcem delala dokaj škodo. Ravno tako slabo je bilo v vsakem oziru v naši občini. Ni bilo nedelje, da bi ne bilo eno ali več posestev na bobnu, kar se sedaj redko pripeti. V narodnem oziru je bilo vse zaspano in mrtvo; naša občina, kakor sploh povsod, v nemških rokah. A sedaj sedijo v občinskem odboru vrlji naradnjaki. Takrat smo imeli samo emo šolsko sobo, sedaj pa imamo tri velika šolska poslopja, v katerih podučuje osem vrljih učiteljskih moči. Tudi dušne pastirje imamo skoz in skoz dobre. Imamo več koristnih društev, ko jih svoje dni ni bilo; imamo dva bralna in eno pevsko društvo, ki vrlo delujejo za izobrazbo naše mladine. Imamo tudi koristni „Feierber“ ki se bo, kakor se sliši, v požarno brambo prelevil. Ravno sedaj snujemo prepotrebno posojilnico. Ker je že celi svet z žico zvezan, kakor star pisar, so tudi nam dali pred nekaj leti brzojavni urad. Gotovo boš vesel, ako ti povem, da so naši ljudje bolj pridni ko nekaj. Tožbe so redke, poboji med fanti ravno tako, tudi ponočevanje in njegovega krika je le malo. Gotovo imam prav, ako trdim, da imaš pri tem tudi ti več ali manj zaslug. Kajti v več kakor petdesetih iztisih knam prihajaš. Naši fantje in može kar gorijo za

Posojilnica v Makolah

vabi vse svoje zadržnike na

redni letni občni zbor

ki se bode vršil
v četrtek, dne 22. marca t. l. ob pol 2. popoldne
v lastnem domu
z naslednjim vsporodom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za 1905.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Nasveti in predlogi.

Makole, dne 1. marca 1906.

195 1

Načelstvo.

Za Marijine družbe

je dobila prodajalnica Cirilove tiskarne

krasne svetinje iz aluminija.

Od sedaj lahko vsakdo dobi tukaj tudi
vsakovrstne druge svetinje.

Posojilnica na Frankolovem

vnkjižena zadruga z neomejeno zavezo

ima svoj

redni občni zbor

v nedeljo dne 18. marca t. l. popoldne po večernicah
v zadrugi pisarni

z naslednjim vsporodom:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Predložitev in odobrenje računa za l. 1905.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Prosti predlogi.

Ako bi ne došlo zadostno število članov, zbornje eno uro pozneje drugi občni zbor na istem prostoru in z istim dnevnim redom, na kojem pa se konstatira sklepčnost brez ozira na število navzočih.

208 1

Svinjske kože

kupuje po najboljši ceni

Marija Polz,

trgovina z mešanim blagom

62 v Spielfeldu. 108

Sadna drevesa

najboljših vrst

jablan in hrušek,
češpljev in sliv,
črešenj in višenj,

visoko- in poludebelnata ter prilična, nadalje

orehe,
kostanje, vrtnice,
lepotično grmovje
in divjake

priporoča za letošnjo spomlad

Peter Korman

dreyesnica v Činžatu, pošta
Faal ob koroški železnici.

Glavni cenik na zahtevanje

160 zastonj in franko. 2

Pozor!

Kdor boče za praznike
ne samo lep, ampak tudi
prežen in fini

klobuk

po nizki ceni dobiti, naj
ga kupi priznane klobučarju

Francu Jankovič

192 v Vitanju. 11

Tam se najdejo klobuki
vsake vrste in domačega
dela.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice

Sv. Marka

Te glasovite in ne-
nadkriljive kapljice
sv. Marka se upo-
rabljajo za notranje
in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želočnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmedek, odpravijo naduho, bolečine in krče. Pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolečine na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madroni ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom: 488 20-10

Mestna lekarna, Zagreb

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic)	4 K.
2 ducata (24 steklenic)	8 K.
3 ducate (36 steklenic)	11 K.
4 ducate (48 steklenic)	14 60 K.
5 ducate (60 steklenic)	17— K.

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, civilja; Josip Seljanič, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Vabilo

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri Mariji Snežni na Velki

registr. zadruga z neomejeno zavezo

ki se bode vršil

dne 24. marca ob 9. uri dopoldne v posojilniški pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o izvršeni obligatorični reviziji.
2. Potrjenje računa za leto 1905.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Sprememba pravil.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

212 1

Načelstvo.

Pozor! Citaj!

Bolnemu zdravje!

440 52-86

Pozor! Citaj!

Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želočnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo zganjajo male in velike gliste, odstranjujejo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 100, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzajem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducatev) 18 K. Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstanjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Pri Šimonu v Konjicah

se dobivajo kakor vsako leto znana sveža in zanesljivo kaljiva vsakovrstna

semena za vrte in polja,

pet najboljših vrst pese ali runke, domače, štajerske in nemške luceree, kamenite in esparseto detelje, trava, nemška, italijanska, francoska in angleška, težek pohorski oves, ječmenjak, ameriki oves, Wilkom oves, jari ječmen, goli Jeruzalemski ječmen za kavo, proso, rž, ajdo, fižol, z eno besedo — vsa semena in žita.

Kdor dobro seje, tisti dobro žanje.

Nadalje se priporoča popolnoma in dobro sortirana zaloga špecerijskega in kolonijalnega blaga in deželnih pridelkov, moka, met in otrobi iz Majdičevega mliha, žganje, slivovka, vinsko žganje, konjak, domač pridelek.

Kupim vse, kar je denarja vredno, posebno zlahno blago, kakor tudi staro železo, mesing, baker, vse po najvišji ceni. Nadalje: ščetine, kosti, vsakovrstno žito in domače seme, maslo, gobe, fižol itd.

Najboljše kovano rokodelsko in poljedelsko orodje.

Za obilno naročbo navedenega se priporoča z zagotovitvijo izvrstne postrežbe

100 4-2

Šimon Hrepevnik.

Alojzij Pinter
trgovec v Slovenski Bistrici,
priporoča celemu okraju
vedno novo lepo zalogo vsakovrstnega blaga.

==== Za spomladni čas: ====

vsakovrstnega poljskega in vrtnega semena, pravo
štajersko deteljno seme, travno seme itd., najbolje
190 1 kose in motike za vinograde.

==== Dobiva se tudi: ====

Bartltonov prašek za živino, kakor vse druge reči,
železnina, kovanje za nove stavbe itd. itd.

==== Vabilo ====

na

občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Šmarju,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo
v torek dne 20. marca 1906 ob 1. uri popoldne
v lastni hiši.

==== Dnevni red: ====

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Nasveti načelstva in slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti občnega zbora ob 1. uri, vrši se isti
ob 2. uri popoldne v smislu § 40 alin. b zadrughih pravil.

201 1

Načelstvo.

VABILO

na

redni občni zbor

Posojilnice in hranilnice v Vidmu

ki se vrši

25. marca 1906 ob 3. uri popoldne v posojilniškem
prostoru.

==== Dnevni red: ====

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1905.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji po „Zadružni Zvezi“.
7. Slučajnosti.

Ako bi ob določenem času ne bilo zadostno število udov, vrši
se ob pol 4. občni zbor pri vsakem številu udov.

K obilni udeležbi vabi uljudno

210 1

ODBOR.

197 2-1

A 152/5
7

Prostovoljna sodna dražba premičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču na Vranskem sta po prošnji
dedičev po gospej Ani Kolar na prodaj po javni dražbi sledeči
nepremičnini, vsaka posebej in sicer:

1. Nepremičnina vlož. št. 28. k. obč. trg Vransko (Markt
Franz) obstoječa iz stavb parc. št. 112, hiša št. 34 na
Vranskem z gospodarskim poslopjem ter zraven spadajočo pri-
tiklino, a brez živine in krme. Za to nepremičnino se je nastavila
izklicna cena 3400 K.

2. Nepremičnina vlož. št. 29 k. obč. trg Vransko (Markt
Franz) obstoječa iz zemljiške parcele št. 206 njiva, za katero
se je ustanovila izklicna cena v znesku 2281 K 60 h

Dražba se bo vršila dne 21. marcija 1906, ob 10. uri
popoldne pri sodnji na Vranskem, soba št. 1.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne
pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti pri sodnji v zmislu dražbenih
pogojev.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodnji, v sobi
št. 2, do 21. marca 1906.

C. kr. okrajno sodišče Vransko, oddelek I.,
dne 18. februarja 1906.

Pozor! Nova trgovina!

Uljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da otvorim dne 16. marca
trgovino (podružnico) prodajalne

„pri Karlnu“ pri Sv. Jederti nad Laškim

s špecerijskim in manufakturnim blagom, kakor tudi z železnino in
deželnimi pridelki.

Potrudit se bodem vedno s svežim blagom, točno postrežbo in
kolikor mogoče najnižjimi cenami ustreči slavnemu občinstvu.

Za mnogobrojni obisk se najuljudneje priporoča 198 1-1

Karol Cimperšek,

trgovec, Laški trg, Spod. Štajersko.

OKLIC.

Opr. št. 114/5
78

V zapuščinski zadevi za rajnim Martinom Hren po dom. Rable iz Sv. Križa št. 18. se
je vsled prošnje postavnih dedičev dovolila prostovoljna sodna dražba celega nepremakljivega
in premakljivega premoženja po predloženih dražbenih pogojih in se v to svrhu določil dan na

9. aprila 1906 dopoldne ob pol 11. uri

na licu mesta pri Sv. Križu h. št. 18 s tem pristavkom, da se nepremičnine, sestojče iz vlož.
št. 5 in 4 katastralne občine Sv. Križ in premičnine bodo oddale pod skupno izklicno ceno po
6000 kron. Vsaki dražbenik ima položiti v roke sodnega komisarja 20% vadij toraj 1200 kron.

Zdražitelj mora v treh mescih po dražbenem dnevu položiti polovico izkupila (največje ponudbe)
s 5% obrestmi od dneva dražbe, nadalje v 6 mescih po dražbenem dnevu drugo polovico izkupila
s 5% obrestmi. Zdražitelj ne sme prej ko položi prvo polovico izkupila, lesa sekati v gozdih
prodanega posestva.

Male terjatve, ki so na posestvu vknjižene, so poplačane in toraj indebite vknjižene.

Ostala vsebina dražbenih pogojev, ki se imajo pred začetkom dražbe prečitati, zapisnik
o inventuri in cenitvi in zemljiško vknjiženi izvleček se morejo v sodni pisarni in pri dražbi vpogledati.

Posestvo leži približno tričetrt ure od trga Konjice oddaljeno tik državne ceste.

207 3

C. kr. okrajno sodišče v Konjicah oddelek I.

23. februarja 1906.

Častno priznanje
Maribor 1885.

Največjo izbiro

cvetličnega,
travnega,
deteljnega,
poljskega
in gozdnega
semenja

priporoča

v najboljši kvaliteti
povsod znana trgovina s
semenjem

M. Berdajs

v Mariboru

na Sofijinem trgu (na oglu
gradu).

Natančni cenik je zastoj
173 na razpolago. 9

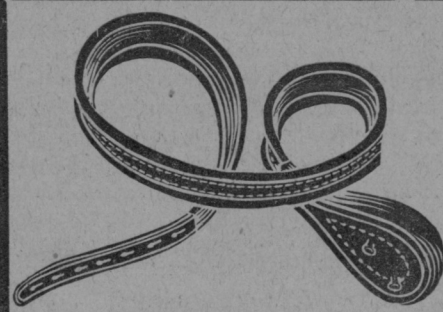
Hlapec

obenem poštni kočijaž,

dobi službo pri c. kr. pošti

Sv. Miklavž pri Ormožu.

188 2

Kilne pase

primerne za vsako
kilo

z peresom ali brez tega,
:: životne pase ::
(trebušne obveze)

pokončne držaje, podlage za ploske noge, apa-
rate za životna skrivljenja in umetne ude .:

izdeluje ceno in izvrstno vsled dolgoletne prakse
bandažist 123 9-2

Franc Podgoršek,

Maribor, Burggasse 7.

Oddaja stavbe

župnijskega gospodarskega poslopja na Ponikvi
ob juž. železnici, obstoječega iz hlevov, skednja,
kuhinje in kleti.

Ustmena zniževalna dražba se bo vršila dne 24. marca
1906, ob 9. uri predpoldne v občinski pisarni na Ponikvi.

Stavba so bo oddala le enemu glavnemu podjetniku.

Izklicna cena znaša: 12.300 kron.

Stavbeni operat, sestojč iz stavbenih načrtov, stavbenega
dovoljenja, stroškovnika in stavbenih pogojev, je v pogled raz-
položen v občinski pisarni na Ponikvi vsak dan od 9.—12. ure
dopoludne.

Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti
1230 kron varščine.

Občinski urad Ponikva ob juž. žel., dne 5. marca 1906.

Župan:

Josip Mlakar.

181 1